

T.C.

**SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ
İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ**

**KURUMSAL HAFIZA METNİ – I
AKREDİTASYON DENEYİM RAPORU**

Isparta / 2024

*"Kalite asla bir
tesadüf değil,
daima akıllı bir
gayretin
sonucudur."
John Ruskin*

Kalite Güvencesi ve Akreditasyon

Dünyada ve Türkiye’de yükseköğretimdeki rekabet her geçen gün artmaktadır. Bu rekabetin etkisiyle ve gelişen standartlara uyumlu hale gelme farkındalığının oluşmasıyla yükseköğretim kurumlarında kalite güvencesi ve akreditasyon konuları gündemde belirginlik kazanmıştır. Üniversiteler küresel bir yükseköğretim alanında bir yandan kalite güvencesini sağlamak ve sürdürmek ile bunu kalite tescili ve akreditasyonlar ile tescil etmek faaliyetleriyle yol alma gayreti sergilerken diğer yandan da marka değer ve özgünlüklerini geliştirerek yaptıkları araştırma ve yayın, vermiş oldukları eğitim ve kazandırdıkları mesleki ve entelektüel donanım itibariyle öne çıkmak istemektedirler.

Kalite Güvencesi ve Akreditasyon Sürecinde Süleyman Demirel Üniversitesi

Ülkemiz yükseköğretim kurumları arasında önemli bir yere sahip olan Süleyman Demirel Üniversitesi, Isparta kenti ve çevresindeki birimleri bünyesinde toplayıp kurulduğu 1992’den bu yana aralıksız bir büyüme ve gelişme sürecinin içindedir. Bu süreç içinde üniversite, 2006’da Burdur’da yer alan birimlerini ve 2018’de de Isparta’daki bazı birimlerini yeni kurulan iki üniversiteye devrederek günümüzdeki halini almıştır.

Süleyman Demirel Üniversitesi, kuruluşundan bu yana bir yandan büyümenin yanında kaliteye duyarlı bir bakış açısını izlemiştir. Elbette, üniversitenin deneyimi, üniversitenin bir birimi olarak fakültenin de katkıda ve içinde bulunduğu ve faydalandığı bir seyir izlemiştir. Bu açıdan üniversitemizin kalite ve akreditasyon konularındaki hafızasını kısaca ele almak gerekir. Üniversitenin kuruluş dönemi olan 1990’lı yıllarda kuruluş aşamalarının hızlıca tamamlanmak istendiği görülmektedir.

Şubat 2006’daki Avrupa Üniversiteler Birliği (EUA) Kurumsal Değerlendirme Programı kapsamındaki Süleyman Demirel Üniversitesi Öz-değerlendirme Raporuna bakıldığında, Türkiye’de 1992’ye kadar 29 olan üniversite sayısının bu tarihte elli beşe yükseldiği ve Süleyman Demirel Üniversitesi’nin bu tarihte kurulan yeni üniversitelerden olduğu belirtilmiştir. Kuruluş aşamasında altyapı, akademik personel sorunlarının yaşanmasıyla ilk iki rektörün görev sürelerine denk gelen 1992 – 2004 tarihleri arasında altyapı çalışmalarına ağırlık verildiği söylenmiştir. Üçüncü rektörün göreve başlaması ile üniversitenin de kuruluş sürecinin ötesinde kurumsallaşmayı da gündemine aldığı belirtilerek bu kapsamda kalite yönetimi ve

izleme konularının öne çıktığı ifade edilmiştir. Yine aynı tarihlerde stratejik planlama çalışmaları da başlatılmıştır.¹

Bu öz-değerlendirme raporunda EUA Deneyiminin katkılarının şunlar olacağı öngörülmüştür:²

- Öz değerlendirme sürecinde kurumun kendini daha iyi tanımış olması,
- Akademik personel, idari personel ve öğrencilerde kurumsal kültür ve farkındalık oluşturması,
- Kurum içinde kalite kültürünün oluşturulması,
- Alınacak iç ve dış geri bildirimler ışığında bir adım daha ileriye giderek, kalite ve performansın artırılması için yeni düzenlemelere gidilmesi,
- Bağımsız ve objektif bir dış değerlendirmeden geçerek, ulusal ve uluslararası akreditasyon çalışmalarına zemin teşkil etmesi.

Kalite ve akreditasyon kavramlarının bu amaçlar çerçevesinde önemli girdiler olduğu görülmektedir. Raporun son bölümünde üniversitenin kuruluş aşamasını yeni yeni tamamlayabildiği ve bu süreçte kaliteye odaklanamadığı belirtilmektedir. Bununla birlikte EUA Öz-değerlendirme Raporuyla kendini tartma ve kalite yönetimine yoğunlaşma niyetini açıklamıştır.³ Üniversitenin kalite güvence sürecinde aldığı inisiyatifi önemli gören raporda bunun sistematik hale getirilmesi ve stratejik yönetim süreciyle ilişkilendirilmesi gerektiği önerilmektedir.

2006 yılının sonunda EUA tarafından bir değerlendirme raporu sunulmuştur.⁴ Bu raporda da üniversitenin kuruluşundan o güne kadar olan görünümü dış değerlendiriciler gözüyle ortaya konmuştur. Üniversitenin genç, kapsamlı, disiplinler arası ve yükseköğretim her evresinde bütünleşmiş bir kurum olduğu ve araştırma odaklılık hedefinin, yüksek öğrenci sayısının göz çarptığı belirtilmiştir.⁵

2005 yılında Stratejik Plan çalışmaları kapsamında kalite odaklı yaklaşıma vurgu yapılmış ve planın şekillenmesinde önemli bir bakış açısı oluşturmuştur. Bu planda akreditasyon konusu, sürekli kalite sürecinin bir parçası olarak ele alınmaktadır. SDÜ 2006 – 2010 Stratejik Planı'nda kalite güvencesi ve akreditasyon süreçlerinin üniversitelere katkısı şöyle ifade edilmiştir:⁶

- Kısıtlı kaynakların daha akılcı ve verimli kullanılması,
- Kurumun/bölümün sürekli iyileşme eğilimi sergilemesi,
- Kurumun hesap verebilir ve toplumsal sorumluluk taşıyabilir duruma gelmesi,

¹ Süleyman Demirel Üniversitesi Öz-Değerlendirme Raporu, Avrupa Üniversiteler Birliği Kurumsal Değerlendirme Programı, Şubat 2006, Isparta, s.4, Erişim Adresi: <https://kalite.sdu.edu.tr/assets/uploads/sites/459/files/avrupa-universiteler-birligi-eua-oz-degerlendirme-raporu-subat-2006-19012021.pdf>

² SDÜ Öz-Değerlendirme Raporu, 2006, s.4.

³ SDÜ Öz-Değerlendirme Raporu, s. 30.

⁴ EUA (European University Association) Institutional Evaluation Programme, Süleyman Demirel University EUA Review Report, 2006.

⁵ EUA Raporu, 2006, s. 12-13.

⁶ Süleyman Demirel Üniversitesi 2006 – 2010 Stratejik Planı, s.84, Erişim Adresi: <https://kalite.sdu.edu.tr/assets/uploads/sites/459/files/2006-2010-stratejik-planı-15012021.pdf>

- Kurumun şeffaflaşması, nesnelleşmesi ve güven vermesi,
- Kurumun ulusal ve uluslararası popülerliğinin artması,
- Uluslararası hareketlilik ve dış kaynak kullanımının artması,
- Kurumun/bölümün eşdeğer ve rekabet edebilen bir konuma gelmesi,
- Sonuçta mezun memnuniyetinin yaşanması, daha kolay iş bulur hale gelmesi.

Ayrıca SDÜ Stratejik Planlama Sürecinin “Kritik Başarı Faktörleri” ortaya konmuştur. Buna göre şu maddeler belirtilmiştir:⁷

- Stratejik Planlamada en önemli handikaplar arasında neden-sonuç ve girdi-çıkı ilişkisine dayanan senaryolar üretebilme yeteneğinin zayıf olması yatmaktadır. Bu engel SDÜ süreci için de söylenebilir.
- Özellikle stratejik planın mali boyutu ve hizmetlerin stratejik plan doğrultusunda fiyatlandırılması ve buna sadık kalınması şimdilik önemli bir başarı eşiği olarak görülmektedir.
- Stratejik plan süreci ağır iş yükü ve stresi de beraberinde getirmektedir. Sonuçta plan yönetimin kendisini ifade tarzı olacaktır. Süreçlerde görev alanların profesyonellerden oluşmaması, salt gönüllülük esasına dayanan çalışma takvimi programın aksamasına, hatta programın başarısına da etki edebilecektir.
- Kurumsal gelişim ve stratejik plan süreci, kurumda bütünsel bir hareketi gerektirmekte ve bu anlayışın yerleşmesi başarı açısından önem taşımaktadır. Bunun için atılacak adımların net olması, katılımın tam olması, özellikle daha iyiye yönelik çabaların desteklenmesi ve özendirilmesi gerekmektedir. Bunun için “biz zaten iyiyiz” ve “bizden daha kötüler var” yaklaşımlarından mümkün olduğunca uzak durmak gerekmektedir.
- İç ve dış paydaşlarla sağlanacak sistematik, başarılı etkileşim süreçleri ve koordinasyon, başarı için önemli olacaktır. Bu anlamda üretilen hizmetin niteliği ve öğrenci merkezli yaklaşımlar sonuçların tatminkâr olması konusunda dikkate değer bulunmaktadır.
- SDÜ stratejik planını haklı olarak çalışan memnuniyetine dayandırmıştır. “Kendi işinden başkasına karışmayan” sorumluluk almayan ve işinin gereklerini yerine getirmeyen personel, bir kurum için en önemli engeldir. Plan süreci ilk olarak kişilerin belleklerinde oluşan statü kaybı ve değişime direnç ile mücadele etmek zorundadır. Buna yüksek beklentiler ve karşılanamayan talepler de eklendiğinde başarısızlık kaçınılmaz olacaktır.

Bu planda, üniversitenin 2005 sonunda Avrupa Üniversiteler Birliği (EUA) kurumsal değerlendirme sürecine girmiş olması kurumun durumu ve konumu hakkında bir farkındalık oluşması bakımından önemli görülmüştür. Akreditasyon konusu laboratuvarlar ve dersler çerçevesinde ele alınmasının yanında bir de kalite sistemi içinde tartışılmıştır. Akredite olmanın saygınlığı arttırdığı belirtilmiş ve Bologna süreci bu kapsamda görülmüştür. O dönemde bu ilk planlama deneyiminden alınan dersler de ortaya konmuştur. Bunlar arasında sürecin aşağıdan yukarıya gidecek bir hareket olarak başladığı ancak süreç içinde planın ne kadar

⁷ SDÜ 2006 – 2010 Stratejik Planı, s. 88.

sürdürülebileceği bir merak konusu olmuş, katılım düşüklüğü, motivasyon eksikliği ve nihayetinde değişime karşı oluşan direncin artışı ile karşılaşıldığı kaydedilmiştir.⁸

2011 – 2015 Stratejik Planı, büyümeye odaklı iddialı ve agresif bir plan olarak 2010 yılında tasarlanmıştır. Büyümeyi öne alan bu planda agresif ve atılgan bir strateji benimsenerek fark yaratılması amaçlanmıştır. Planda kalite vurgusu daha az olmakla birlikte, genel bir çerçeve olarak önemli görülmüştür. Akreditasyon konusu da fiziki alanlar ve laboratuvarlar kapsamında ele alınmıştır.⁹

2016 – 2020 Stratejik Planına bakıldığında, kalite odaklılığın vurgulandığı kavramsal çerçevenin yanında kaliteyi arttırmak şeklinde stratejik amaçlarda doğrudan yer almış, eğitim – öğretimin yanında sosyal ve çevresel sürdürülebilirlik bağlamında da ele alınmıştır. Planın unsurları ve temel değerleri arasında da *kalite* sayılmaktadır. Planda ulusal ve uluslararası akreditasyona ağırlık vermek öncelikli görülmüştür. Laboratuvarların akreditasyonu yine somut olarak yer almıştır.¹⁰

2016 – 2020 Planında Stratejik Amaç 4 Hedef 2 doğrudan akreditasyonu içermiştir. Buna göre; *plan dönemi sonuna kadar öğrencilerin daha kaliteli eğitim almalarını sağlamak ve bölümlerin alanlarındaki akreditasyonlarını teşvik etmek* hedeflenmektedir. Bu hedefte iki farklı faaliyet belirlenmiştir. Bunlardan ilkinde göre; *eğitim, öğretim ve araştırma kalitesini yükseltmek için öğrencilere dil eğitimi vermek, kariyer günleri yapmak, uygulamalı eğitim olanakları sağlamak, staj, işbaşı ve uygulamalı eğitim olanakları için protokoller yapmak, akredite edilebilecek bölümlerin akreditasyonlarını sağlamak* sayılmıştır. İkinci faaliyet ise; *periyodik olarak öğrencilere yönelik sosyal ve kültürel faaliyetler ile bilimsel faaliyet yapmak* belirtilmiştir.¹¹

2021 – 2025 Stratejik Planında üniversitenin 2017 yılında Yükseköğretim Kalite Kurulu Dış Değerlendirme Sürecine dahil olarak bir değerlendirme sürecinden geçtiği belirtilmekte ve kalite kavram ve süreçleri diğer planlara göre daha ön plana alınmaktadır. Yükseköğretimdeki ve mevzuattaki gelişmelerin de etkisiyle her alanda kaliteyi arttırmak bu planın önde gelen motivasyonlarından biri olarak görülmüştür. Kalite Koordinatörlüğünün ve Kalite Güvence Sisteminin kurulmuş olması belirgin kilometre taşları olarak öne çıkmaktadır. Kalitenin içselleştirilmesi ve eksikliklerin giderilmesi vurgulanmıştır. Fiziksel altyapı, eğitim – öğretim, bilimsel yayınlar, sağlık, dezavantajlı kesimlerin erişimi gibi pek çok ve farklı alanda kalite odaklı bir yönetim tarzı belirginleşmiştir. Kalite kelimesinin en fazla geçtiği plan metni de budur.¹²

2021 – 2025 Planının gündeminde önceki planlara göre daha fazla yer alan bir diğer kavram da akreditasyon olmuştur. Yönetici anketi sonucunda eğitim faaliyetleri başlığındaki, *gelecek yıllara ait ihtiyaç duyulacak mesleklere, ihtiyaç duyulan mezun profiline ve yenilikçi öğrenme stratejilerine göre planlamaların yapılması ve akreditasyon süreçlerinin tamamlanması* önerisi planda yer almıştır. Yine Güzel Sanatlar Fakültesi çerçevesinde *ulusal akreditasyon kuruluşu olmayan birimlerde uluslararası akreditasyon kuruluşlarına yönelimin desteklenmesi*, Sağlık alanında daha önce de planlarda yer alan *araştırma laboratuvarlarının akreditasyonunun desteklenmesi* konuları planın projeksiyonuna dahil edilmiştir. Planın önde gelen bir yaklaşımı; akreditasyon ile sağlanacak ivmeyi *farklılaşma stratejisi* aracı olarak da görmüş olmasıdır.

⁸ SDÜ 2006 – 2010 Stratejik Planı, s. 88 – 89.

⁹ Süleyman Demirel Üniversitesi, 2011 – 2015 Stratejik Planı, Erişim Adresi: <https://kalite.sdu.edu.tr/assets/uploads/sites/459/files/2011-2015-stratejik-plani-15012021.pdf>

¹⁰ Süleyman Demirel Üniversitesi, 2016 – 2020 Stratejik Planı, Erişim Adresi: <https://kalite.sdu.edu.tr/assets/uploads/sites/459/files/2016-2020-stratejik-plani-15012021.pdf>

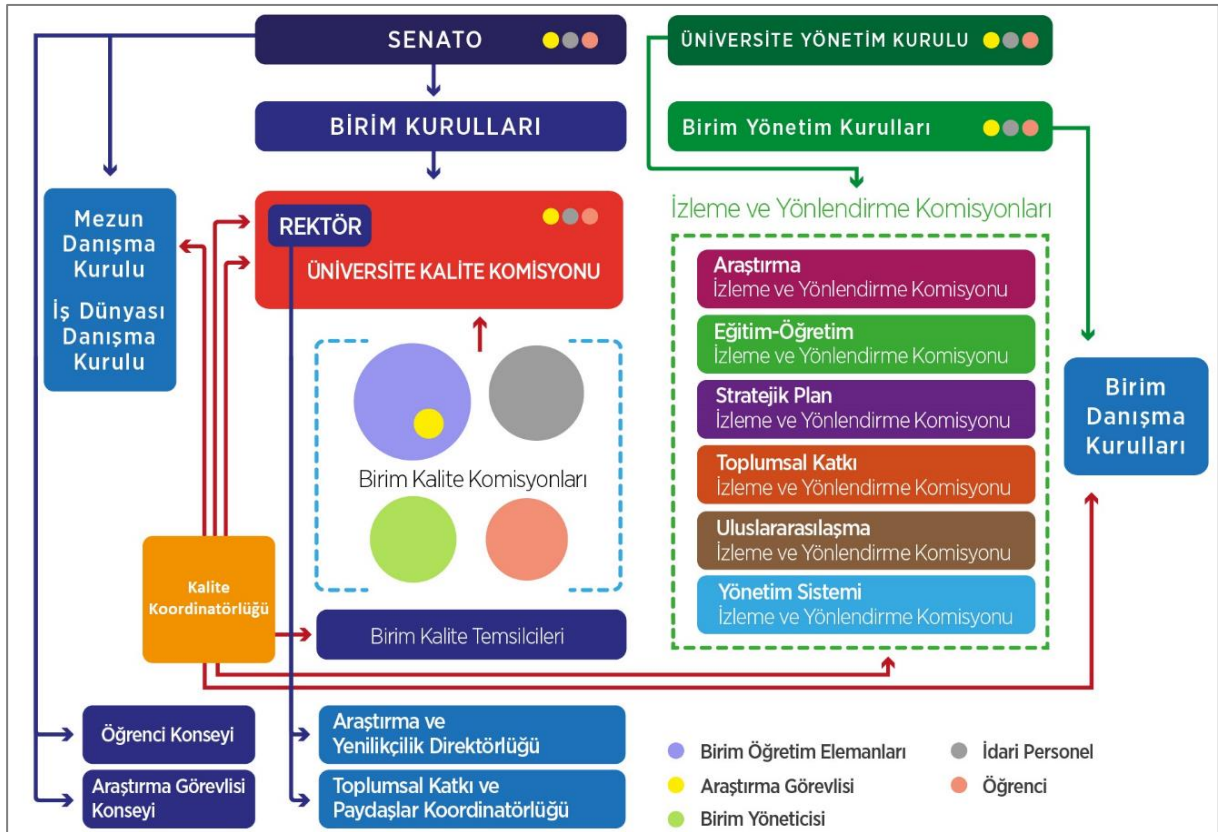
¹¹ SDÜ 2016 – 2020 Stratejik Planı, s. 33.

¹² Süleyman Demirel Üniversitesi 2021 – 2025 Stratejik Planı, Erişim Adresi: <https://kalite.sdu.edu.tr/assets/uploads/sites/459/files/2021-2025-stratejik-plani-15012021.pdf>

Akredite birim/bölüm sayısının artmasını eğitim – öğretim ve araştırma – yayın vb. kalitesinin artması yanında bir öne çıkma enstrümanı olarak görmesi ve bu ivmelendirmeyi hızlandırmak istemesi bu amaçla da *azami performans göstermek istemesi* belirgindir.¹³

Süleyman Demirel Üniversitesi'nin yirmi yıldaki dört stratejik planına kalite ve akreditasyon kavramları çerçevesinde bakıldığında bu kavramların ağırlığını giderek arttırdığı görülebilir. Başlangıçta kalite bir ilkesel çerçeve halindeyken kavram detaylı bir içeriğe dönüşmüş ve somut çıktılar halinde düzenlenmeye başlanmıştır. Akreditasyon önceleri laboratuvarlar ve fiziki mekanlar için gündeme gelip konuşulurken bu kavram da yükseköğretimdeki ana konu başlıklarından biri haline gelerek yine somut ve çeşitli alanlarda gündeme gelerek uygulamalardaki ana stratejilerden biri halini almıştır.

Üniversitenin Kalite Politikasına bakıldığında eğitim – öğretim ortam ve kültürünün, araştırma ortamının, yönetsel etkinliğin, topluma yönelik faaliyetlerin geliştirilmesinin hedeflendiği gözlenmektedir. Bu kapsamda hayat boyu öğrenme, yeni tip öğrenme, teknolojik yatırımlar, paydaşlar, mezunlar ve tanınırlık gibi konular ön plana çıkmaktadır.¹⁴ Ayrıca kalite güvencesinin sürdürülebilirliğini sağlamak amacıyla işleyiş şema haline getirilmiş ve ilan edilmiştir. Bu şemadaki işleyişe göre SDÜ Kalite Güvencesi Sistemi şöyle işlemektedir:¹⁵

Süleyman Demirel Üniversitesi Kalite Güvence Sistemi Yönergesi de hazırlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu yönergeye göre, Kalite Güvence Sistemi çerçevesinde Kalite Koordinatörlüğü

¹³ SDÜ 2021 – 2025 Stratejik Planı.

¹⁴ Süleyman Demirel Üniversitesi Kalite Politikası, <https://kalite.sdu.edu.tr/tr/mevzuat-ve-politikalar/kalite-politikasi-12203s.html>

¹⁵ Bkz. Süleyman Demirel Üniversitesi Kalite Güvence Sistemi, <https://kalite.sdu.edu.tr/tr/mevzuat-ve-politikalar/kalite-politikasi-12203s.html>

oluşturulmuş ve görevleri tanımlanmıştır. Kalite Komisyonunun ve birimlerin kalite ve akreditasyon komisyonlarının oluşturulması ayrıca izleme ve yönlendirme komisyonlarının düzenlenmesi bu yönerge ile olmuştur.¹⁶ Yine aynı çerçevede Akreditasyona Başvuru Öncesi Sürece Ait İlke ve Esaslar belirlenerek düzenlenmiştir.¹⁷ 2022 yılında yayınlanan Kalite El Kitabı, *kalite güvence sistemini tanımlayan çerçeve belge* olarak yayınlanmıştır.¹⁸ Yine aynı yıl Süreç Yönetimi El Kitabı da *sistemin ve süreçlerin tanımlanması* amacıyla yayınlanmıştır.¹⁹ Kurum İç Değerlendirme Raporlarında bu süreçlerin düzenli olarak izlendiği ve ölçüldüğü bir sistem işletilmektedir.²⁰ KİDR yanında ayrıca İdari Faaliyet Raporları daha uzun bir süreyi kapsayan verileri derlemesi bakımından dikkate alınabilecek bir diğer veri kaynağı olarak işlev görmektedir.²¹

Süleyman Demirel Üniversitesi'nin 2026 – 2030 Stratejik Plan hazırlıklarının başlamasıyla birlikte kurumsal hafızanın, kurum kültürünün, deneyim aktarımının, yeni fikirlerin birlikte ele alınmasının gerekliliği vardır. Elbette yeni stratejik plan kurumun birikmiş deneyiminin ve bu deneyimin toplandığı stratejik belgelerin devamı olma niteliği taşımaktadır. Bunlarla birlikte güncel koşulların ve gelecek öngörülerinin birlikte değerlendirilerek özellikle Dünyada ve Türkiye'de yükseköğretimin durumunun ele alınarak SDÜ yeni stratejik planında bir karşılaştırmalı üstünlük oluşturulması önemlidir. **Deneyimli kadrolar ile yeni ve genç çalışanların bir araya getirilmesiyle bu çerçeve oluşturulabilir.**

Kalite Güvencesi ve Akreditasyon Sürecinde İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Süleyman Demirel Üniversitesi'nin kuruluşunda yer alan akademik birimlerden biridir. Fakülte 25.02.1993 tarihinde faaliyete başlamıştır. Kuruluş itibarıyla İşletme, İktisat ve Kamu Yönetimi Bölümleri fakültede yer alırken 45 öğretim elemanı ve 151 öğrenci bu ilk günlerde fakültede yer almıştır. 1994 yılında söz konusu üç bölümün ikinci öğretimleri de açılmıştır. Fakülte ilk mezunlarını 1997 yılında vermiştir.²² 1998 yılında fakültenin yaklaşık 1750 öğrencisi vardır ve Maliye Bölümünün de açılmasının planlandığı belirtilmektedir.²³ 1997 yılında 111 öğrenci fakültenin ilk mezunlarını oluşturmuştur.²⁴ 2001 yılında 2000'e yaklaşan öğrenci ve 75 – 80 civarında öğretim elemanı kadrosunun olduğu belirtilmektedir.²⁵ 2004 yılında fakülte akranlarını daha fazla değerlendirmeye alarak ülkedeki benzer fakülte sayısının 50 olduğunu vurgulamaktadır.²⁶ Dönemin tanıtım kitapçıklarından da anlaşıldığı kadarıyla SDÜ İİBF, ilk on yılında sürekli

¹⁶ Süleyman Demirel Üniversitesi Kalite Güvence Sistemi Yönergesi, <https://kalite.sdu.edu.tr/assets/uploads/sites/459/files/sdu-kalite-guvence-sistemi-yonergesi-13062023.pdf>

¹⁷ Süleyman Demirel Üniversitesi Akreditasyona Başvuru Öncesi Sürece Ait İlke ve Esaslar, <https://kalite.sdu.edu.tr/assets/uploads/sites/459/files/akreditasyona-basvuru-oncesi-surece-ait-ilke-ve-esaslar-19012022.pdf>

¹⁸ Süleyman Demirel Üniversitesi Kalite El Kitabı 2022, <https://kalite.sdu.edu.tr/assets/uploads/sites/459/files/kalite-el-kitabi-09112022.pdf>

¹⁹ Süleyman Demirel Üniversitesi Süreç Yönetimi El Kitabı 2022, <https://kalite.sdu.edu.tr/assets/uploads/sites/459/files/surec-yonetimi-el-kitabi-28032022.pdf>

²⁰ Süleyman Demirel Üniversitesi Kurum İç Değerlendirme Raporları, <https://kalite.sdu.edu.tr/tr/dokumanlar/kurum-ic-degerlendirme-raporlari>

²¹ Süleyman Demirel Üniversitesi İdari Faaliyet Raporları, <https://kalite.sdu.edu.tr/tr/dokumanlar/idare-faaliyet-raporlari>

²² Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Tanıtım Kitapçığı, Isparta, 1997, s. 8.

²³ Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Tanıtım Kitapçığı, Isparta, 1998, s. 10.

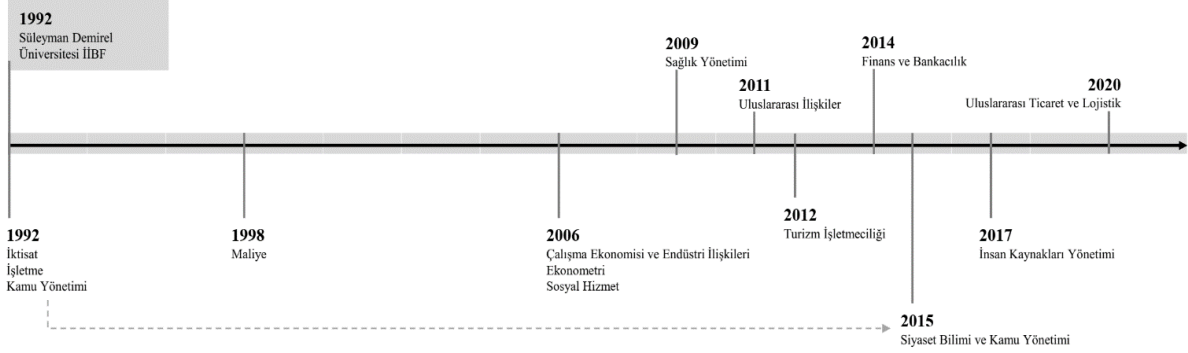
²⁴ Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Tanıtım Kitapçığı, Isparta, 2004, s. 8

²⁵ Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Tanıtım Kitapçığı, Isparta, 2001, s. 6; Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Tanıtım Kitapçığı, Isparta, 2002, s. 6.

²⁶ SDÜ İİBF, Tanıtım... 2004.

büyüme hedefleyen ve gerçekleştiren bir fakülte olmuştur. Bu hızlı büyüme süreci, üniversitenin genel seyri ile de uyumlu şekilde bu dönemde sürmüştür. Pek çok bölümün açılması düşünülmüş ancak bunların gerçekleşmesi çoğunlukla ikinci hatta üçüncü on yılda olmuştur.

İİBF Bölümlerinin Kuruluş Tarihleri²⁷

2006 yılında 857 kontenjanı bulunan fakültenin 2948 öğrencisi vardır. 2007 yılında 876 öğrenci fakülteye kayıt yaptırmış ve toplam öğrenci sayısı 3335 olurken mezun öğrenci sayısı ise 457 olmuştur. Aynı yıl fakültede 85 akademik personel ve 24 idari personel bulunmaktadır. 2008’de öğrenci sayısı 3784, mezun sayısı 528’dir. 2010’da 4690 öğrenci, 1215 kontenjan ve 756 mezun sayısına ulaşılmıştır, akademisyen sayısı 104, idari personel sayısı ise 29 olmuştur. 2013’te 5968 öğrenci, 1670 kontenjan, 1073 mezun vardır. 2017’de 9804 öğrenci sayısına erişilmiştir. 2018’de 9475; 2019’da 8746; 2020’de 9044; 2021’de 7580; 2022’de 6421 ve 2023’te 6501 öğrenci sayısı vardır. Akademik personel sayısı 186’ya yükselirken idari personel sayısı 41 olmuştur.²⁸

Gelinen noktada SDÜ İİBF, akademik kadro bakımından Türkiye’nin en büyük üçüncü İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi olmuştur. 2023 Yılı İİBF Öz-Değerlendirme Raporunun verileri ve İİBF Kalite Komisyonunun çalışmaları doğrultusunda paydaş görüşleri de alınarak vizyon – misyon güncellemesi yapılmıştır.²⁹ Buna göre;

Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nin vizyonu; alanında bölgede en iyi, ülkede önde gelen ve dünyada saygın bir fakülte olmak ve bunu sürdürmektir. Fakültenin vizyonu aynı zamanda içinde mottosunu da barındırmakta olduğundan bu motto fakülte girişine yazılarak sergilenmiştir.

Misyon ise şu şekilde belirlenmiştir: *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi; kaliteli eğitim veren, etkili araştırmaları ve nitelikli*

²⁷ Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İnternet Sitesi, <https://iibf.sdu.edu.tr/tr/kurumsal/fakulte-hakkinda-15543s.html>

²⁸ Süleyman Demirel Üniversitesi İdari Faaliyet Raporları Verileri, <https://kalite.sdu.edu.tr/tr/dokumanlar/idare-faaliyet-raporlari>

²⁹ Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Öz-Değerlendirme Raporu 2023, <https://iibf.sdu.edu.tr/assets/uploads/sites/271/files/oz-degerlendirme-raporu-2023-30012024.pdf>

yayınlarıyla katkı sağlayan; çözüm üreten, öneren ve bunları uygulayan bir fakültedir.

Yine Kalite Komisyonu Toplantılarında gerek Öz-Değerlendirme Raporlarının bir çıktısı olarak gerekse de akreditasyon süreçlerinde fakültenin katkısını somutlaştırmak ve bir metne dayandırarak açıklamak üzere İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi **Kalite Politikası** oluşturulmuş ve ilan edilmiştir. Kalite Politikasıyla belirlenen çerçevenin ilgili yılda nasıl uygulanacağını belirlemek amacıyla da İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi **2024 Yol Haritası** da açıklanmıştır.³⁰ Bu belgelerle ilgili bilgilendirmelere önem ve öncelik verilmiş, belgeler internet ortamına yüklenmiş ve internet ortamında paylaşılmış ayrıca fakülte binasında ilan panolarında da sergilenmiştir. Fakülte ilan ettiği bu metinlerle, akademik ve idari çalışanları, öğrencileri, mezunları, üniversite adayları gibi farklı paydaşlara yönelik kitleleri; yayın, proje, eğitim – öğretim ve toplumsal katkı ortam ve amaçlarını da belirlemiş, somutlaştırmış ve açıklamış olmaktadır. Akreditasyon süreçlerinin üst yönetim tarafından desteklendiği vurgusu bu belgelerin çıktılarında biridir. **Bu çıktılar bir taraftan faaliyet planını çerçeveleyip düzenlerken diğer yandan da haberdarlık, katılım ve öngörülebilirliği arttırmaktadır.**

1996-2001 Dönemi İİBF Binası

2001-2016 Dönemi İİBF Binası

2016 Sonrası İİBF Binası

SDÜ İİBF Binalarının gelişimi ve değişimi de bu hızlı büyümeyi karşılamak amacıyla planlanmış ve yapılmıştır. Kuruluşunun ilk yıllarında Batı Kampüsünde diğer birimlerle aynı binayı paylaşan fakülte, 1996 yılında yine Batı Kampüsünde yer alan kendi ilk binasına

³⁰ Bkz. <https://iibf.sdu.edu.tr/assets/uploads/sites/271/files/kalite-politikasi-29012024.pdf> ve <https://iibf.sdu.edu.tr/assets/uploads/sites/271/files/2024-yol-haritasi-30012024.pdf>

taşınmıştır. Doğu Kampüsünün yapımına başlanmasıyla bu kampüsteki ilk binalardan olan ve 2001 yılı başında taşınılan İİBF Binası, on beş yıl kullanılmıştır. 2016 Güz döneminden itibaren ise, günümüzde de kullanılan binaya taşınma gerçekleştirilmiştir. Halihazırda İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi binası üç farklı bölümden oluşmaktadır. A ve B Bölümlerinde derslikler bulunurken bu bölümlerin ortasında öğrenci girişi, kantin ve üst katında da konferans salonları yerleşmiş durumda C Bölümünde ise, akademik personel ofisleri ve idari birimler bulunmaktadır. Fiziksel koşulları üst düzeyde olan bu İİBF kompleksi, SDÜ Doğu Kampüsü girişinde Tıp Fakültesi Uygulama Hastanesi kompleksi ile yer alan büyük yapı dizileridir.

Covid 19 Pandemi sürecinin bitmesiyle yükseköğretimdeki değişen eğilimlerin hızlanarak etkilerini hissettirdiği 2022 yılında Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nde de akreditasyon süreci hızlı bir şekilde gündeme alınmış ve bu yönde ilerleme sağlanmasına gayret edilmiştir. **Akreditasyon ile fakültenin büyük ve bütüncül akademik yapısının standardize edilmesi ve kalite güvencesinin sağlanarak sürekli hale getirilmesiyle karşılaştırmalı bir üstünlüğe ulaşılması amaçlanmıştır.** 2023 yılında yapılan başvurular, Prof. Dr. İlker Hüseyin Çarıkçı rektörlüğü ve Prof. Dr. Mehmet Gençtürk dekanlığı zamanında başlatılmıştır. Aynı yılın sonuna doğru akreditasyon kuruluşlarının saha ziyaretleri yapacakları tarihler öncesine rast gelen dönemde Prof. Dr. Çarıkçı'nın rektörlük görev süresi sona ermiş ve kendisi YÖK Yürütme Kurulu Üyeliğine seçilmiştir. Prof. Dr. Mehmet Saltan, Süleyman Demirel Üniversitesi Rektörü olarak atanmıştır. **Akreditasyon sürecinde üst yönetici değişikliklerinin olası etkilerinin ağırlıklı olarak olumlu olması yöneticiler arasındaki uyuma ve üst yönetimin bu süreci desteklemesine bağlıdır.** SDÜ Rektörünün, daha önce sekiz yıl boyunca rektör yardımcısı olarak görev yapması genel yönetim anlayışındaki devamlılığı göstermesi ve deneyimli bir üst yönetici olması bakımından dikkat çeken bir unsurdur. Rektör Saltan, akreditasyon takımlarının toplantı saatlerine büyük özen göstermiş ve tamamına bizzat katılmıştır. YÖKAK Dış Değerlendirme Takımlarında ve üniversitenin kalite güvence süreçlerinde bulunan Prof. Dr. Murat Ali Dulupçu ve Prof. Dr. Serdal Terzi gibi SDÜ Akademisyenlerinin uzmanlıkları önemli katkılar ortaya çıkarılmasında hızlandırıcı olmuştur. MAKÜ İİBF ve SDÜ İİBF Dekanlıkları gibi görevlerde bulunan deneyimli bir yönetici olan Prof. Dr. Gençtürk, rektör yardımcılığı görevine getirilmiştir. SDÜ Kalite Komisyonu, Stratejik Plan Komisyonu gibi pek çok komisyonda üye ve başkan sıfatlarıyla görev yapan Prof. Dr. Hakan Mehmet Kiriş, İİBF Dekanlığına atanmıştır. Gençtürk ve Kiriş, akreditasyon toplantılarına birlikte katılarak katkı sunmuşlardır. İİBF Dekan Yardımcıları değişiklikleri ve uyumu da bu tabloya eklenmelidir. Üst yönetimin, idari birimlerin ve bölümlerin koordinasyonu olumlu etkenlerden birini oluşturmuştur. Akreditasyon süreçlerinin ve saha ziyaretlerinin aksatılmadan yürütülmesine özen gösterilmiştir. Kavramsal değerlendirmeler, veri paylaşımı, verilerin değerlendirilmesi, durum ve projeksiyonların ele alınması gibi hususlarda toplantı fayda ve verimliliğine özen gösterilmiştir. **Profesyonellik ve iyi niyet** süreç boyunca ön planda tutulmuştur.

Fakültede 2023 yılında İşletme, Finans ve Bankacılık, Sağlık Yönetimi olmak üzere 3 bölüm akreditasyona başvurmuştur. İşletme Bölümü ve Finans ve Bankacılık (FNB) Bölümü, Sosyal Beşerî ve Temel Bilimler Akreditasyon ve Rating Derneği (STAR); Sağlık Yönetimi Bölümü ise, Sağlık Bilimleri Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği (SABAK) başvuruları yapmışlardır. **Rektörlük, dekanlık ve bölümün ve alanın üniversitedeki ve fakültedeki konumlandırmasının her düzeyde yapılarak bu tablonun değerlendirmelerde düzenli, gerçekçi, veriye dayanan, çok boyutlu ve karşılaştırmalı bir projeksiyonla ortaya konabilmesi önemlidir.** Kalite kültürünün oluşumu, sürdürülmesi ve sürekliliği için bu gerekli bir çerçevedir.

STAR Akreditasyon Kuruluşuna başvuru yapmış olan söz konusu iki bölümün gerek dünyadaki yönelimleri gerek ülke genelindeki gerekse de fakültedeki durumunu ve gerçekliklerini görmek

gerekir. SABAK Akreditasyon Kuruluşuna başvuru yapmış olan Sağlık Yönetimi Bölümünün durumunu da detaylı şekilde değerlendirmek önemlidir. Sağlık Yönetimi Bölümü de yine dünya genelinde alanına, ülke genelindeki durumuna bakmak ve ona göre bir konumlandırma yapmak gerekir. İşletme Bölümü, fakültenin en eski ve köklü üç bölümünden biri olmanın yanında aynı zamanda en fazla sayıda akademik kadroya sahip bölümdür. FNB ise, fakültenin yeni ve genç bölümlerinden biridir. Dolayısıyla iki bölümün benzerliklerinin yanında farklılık ve özgünlüklerini de ortaya koymak önemlidir. Bölümler öz-değerlendirme raporlarında benzer şablonlarda ve sistemsel olarak benzeşmekle birlikte; çalışma alanlarına, çalışmalarına, akademik kadrolarına, bölüm kültürlerine vb. etkenlere göre doğal olarak farklılaşacaklardır. Akreditasyon standartlarını hedeflemek ve gerçekleştirmek ortak bir hedef olarak belirmektedir ancak bunun yanında bir diğer önemli hedef de bölümün kendini tanıması, konumlandırması, özgünlüğünü ve güçlü – zayıf yönlerini ortaya koyup farklılaşma ve sürekli kaliteyi amaçlaması bakımından gerekli görülmelidir. Bu yönüyle akreditasyon süreci, bölümün kendi yolunu belirlemesi veya belirlediği yolu sürdürmesi, bu yolda hızlanması için halihazırda var olan veya olması gereken yol haritasını somutlaştıran bir seyir oluşturabilir. Tam bu noktada akreditasyon süreçleri ile ilgili olarak bölüm hedeflerinin ve yol haritasının belirlenmesi önemli bir çıktı olarak görülebilir.

Akreditasyon Takımları – Üst Yönetim Toplantılarından Örnekler

Fakültenin kalite ve akreditasyon değerlendirme ve eğitim süreçlerinde görev alan ve deneyimi olan akademisyenlerinin rolü de oldukça belirgin katkılar sağlamıştır. Doç. Dr. Aynur Toraman ve Doç. Dr. Turan Kocabıyık bu süreçte önemli katkılar üretmişlerdir. Doç. Dr. Toraman, kalite ve akreditasyon süreçlerinden sorumlu İİBF Dekan Yardımcısıdır. Doç. Dr. Kocabıyık ise, fakülte akreditasyon koordinatörü olarak görev yapmaktadır. Bölümlerin akreditasyon işlemlerinin yapılması, akreditasyon kuruluşları ile sürekli iletişimin sağlanması, süreçler hakkında haberdarlık sağlanması, bölümler ve üst yönetim arasında iletişimin

sürekliliğinin sağlanması, bölümlerin ve fakültenin konuyla ilgili toplantı, eğitim ve diğer etkinliklerinin yapılması, akreditasyon öz-değerlendirme raporlarının hazırlanmasına eşlik edilmesi, takım saha ziyaretlerinin uygulanması ve sonrasındaki görüşme ve işlemlerin yapılmasına eşlik eden ve bu süreçleri kolaylaştıran roller bu görevlilerin ortaya çıkardıkları katkılar olmuştur.

Bölümlerin akredite olmak ve sonrasında bu tescili sürekli hale getirmek niyet ve isteğini ortaya koymaları sürecin başlangıç noktasını oluşturmaktadır. Bölüm yönetiminin katılımcı bir şekilde karar alması ve bölümün tümünün desteklemesi sürecin başarılı bir şekilde yürütülmesine katkı sunar. Böylece bütün bir bölüm, kalite güvencesini sağlamak ve akredite olarak faaliyetlerini sürdürmek iradesini göstermiş olacaktır. Bölüm yönetiminin rolü, katılımcılığı arttırmak ve teşvik etmektedir. Akreditasyon süreci böylece bölüm için bir ortak hedef oluşturma ve başarı hikayesi yakalamaya dönüşebilir. Süreç boyunca yapılacak tüm işlemler, ekibin tamamının işi olarak görülmeli, böylelikle ekip üyeleri, gayret ve fedakârlık göstererek süreç başarılı bir şekilde tamamlayabilir.

Bölümün tamamının sürece tam olarak ikna olmadığı bir başka senaryoyu daha düşünmek gerekir. Böyle durumlarda süreç daha çok bölüm yönetimi ve akreditasyona destek veren takım tarafından ilerletilebilir. Burada bölüm yönetiminin iradesi ve ona destek veren ekibin yetenekleri ister istemez ön plana çıkacaktır. Ancak burada akreditasyon sürecine doğrudan destek vermekte çekinceli olan bölüm üyelerinin de bu süreçler hakkında haberdar edilmesi ve dolaylı da olsa ilgilerinin ve desteklerinin sağlanması gerekliliği ortaya çıkar. Akredite olmanın somut karşılığını görmek istemeleri, verecekleri emeğin boşa gitme tehlikesi olduğunu düşünmeleri, sürecin sağlıklı şekilde işletilemeyeceğinden çekinmeleri, çeşitli kişisel nedenler ya da işin felsefesine yönelik tartışmalar dolayısıyla kişiler bu süreçte doğal bir tereddüt gösterebilirler. Üst yönetimin ve bölüm yönetiminin teşvik edici liderliği burada devreye girebilir ve özendirici olabilir. Diğer yandan üst yönetimin yetki ve görev alanındaki sistemsel ve yönetsel veri ve göstergelerin düzenlenmesi ve idari birimlerin haberdar ve koordine edilmesi de bölümün sürecine doğrudan ve somut bir destek olarak ortaya konmalıdır.

Bölümün tüm üyeleri ya da bölüm yönetimiyle akreditasyon takımı çalışma biçimi olarak farklı yöntemler belirleyebilir. Bu bölümlerin oturmuşluğuna, kadrosuna ve yetkinliklerine, bölüm kültürüne göre de değişebilen tarzları doğal olarak ortaya çıkarabilir. Elbette süreç içinde aksaklıklar ve eksiklikler meydana gelmektedir. Bölümlerin akreditasyon deneyimlerinde ortak noktalar sahip olabileceği gibi farklılaşabilir.

Değerlendirmeler; Mart – Nisan 2024 itibariyle akreditasyon kuruluşları tarafından sonuçlandırılmıştır. Bu sonuçlara göre, Sağlık Yönetimi Bölümü, 2 yıl süreyle SABAK Akreditasyonu alırken İşletme Bölümü dört yıl süreyle STAR Akreditasyonu, Finans ve Bankacılık Bölümü de yine dört yıl süreyle STAR Akreditasyonu almışlardır. STAR Sosyal Beşeri ve Temel Bilimler Akreditasyon ve Rating Derneği, akredite olan bölümlerle ilgili yapmış olduğu raporlamada Eylem Planı olmasını ve bunun yanında internet sayfası bilgilerinin en güncel şekliyle olmasını talep ederek sürecin sürekliliğine işaret etmiştir.

2024 yılında iki bölüm, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü ile Uluslararası İlişkiler Bölümü akredite olmak için başvurmuştur. Bu kapsamda yapılan çalışmalar, kurumda bir ivmelenme ortaya çıkarmıştır. Bununla birlikte akredite olmanın gözle görünür, hızlı ve etkili sonuçlarının ortaya çıkmasını isteyenler bir yandan bu tescili iş akışlarına düzenli bir akış ile eklemek isteyenler ile diğer yandan da bu sürece dahil olmadan önce emin olmak için görmek isteyenler şeklinde belli başlı iki grubu meydana getirmişlerdir. **Akredite bölüm olanlar bu ivmelenmeyi kurumsal hale getirerek sürdürülebilirliğini sağlamayı amaçlayabilir. Akreditasyon sürecine girmeyi düşünenler ise, akredite olmuş bölümlerin somut olarak nasıl ve ne kadar ivmelendiğini görmek ve kendi süreçlerini ancak bundan sonra**

başlatmak için gözleme ayıracakları zamanı kaybetme riski ile karşı karşıya kalabilirler. Bu deneyimlerin ve beklentilerin konuşulabilmesi amacıyla yapılan toplantılara ek olarak İİBF Atölyeleri Serisi dahilinde bir de **Akreditasyon Atölyesi – I** düzenlenmiştir.

Akreditasyon sürecinde ilerlemenin, akredite bölüm / birim olmanın avantaj ve fırsatlarını topluca değerlendirmek gerekirse şu olası çıktılara ulaşmak mümkündür:

- Alanında öncü bir akreditasyona uygun görülen birim / bölüm akranları arasında avantajlı ve prestijli bir konum elde etmektedir.
- Akredite olan bir birim / bölüm kendi işleyişinde belli standartları sağlama konusunda akranlarına göre daha planlı, istikrarlı, öngörülebilir ve ölçülebilir durumdadır.
- Akredite olan bir birim / bölüm üniversite tercih sayısı bakımından artış, puan dilimi bakımından yükseliş eğilimi gösterebilir.
- Akredite olan bir birim / bölümde öğrenciler daha planlı ve sistemli bir eğitim alırlar.
- Akredite olan bir birim / bölüm yükseköğretimdeki değişim programlarından daha fazla yararlanabilir.
- Akredite olan bir birimin / bölümün mezunları istihdam piyasalarında daha avantajlı olabilirler.
- Akredite olan bir birim / bölümde ders vermek daha avantajlı olabilir.
- Akredite olan bir birim / bölüm bulunduğu üniversite ve fakültede örnek oluşturabilir ve katkı sağlayabilir.
- Akredite olan bir birim / bölüm dünya çapında daha fazla tanınabilir ve daha fazla faaliyet gösterebilir.

Kalite güvencesi ve akreditasyon süreci bir kez ulaşılabilecek bir zirve noktası değil, sürekli bir seyirdir. Akredite olan bir birim için belli bir akreditasyon geçerlilik süresi bulunmaktadır. Bu süre içinde daha önce sağlanan standartların sürdürülmesi hatta geliştirilmesi beklenir. Yeniden akredite olmak, akreditasyonu yenilemek bu seyre bağlı olarak gerçekleşecektir. Kalite kavram ve süreçlerinin ilgili birimde; gösterge oluşturma ve izleme, kanıt toplama ve raporlama gibi teknik aşamaların ötesinde **genel bir çalışma kültürü** olarak benimsenmesi olumlu bir ortam oluşturur. Akreditasyonun gerek hazırlık ve sürdürülen bir süreç olarak gerekse de kazanılmış bir paye olarak çıktılarının önümüzdeki yıllarda daha somut ve kullanılabilir şekilde görüleceği düşünülmektedir.